

Краљ Петар I Карађорђевић (1903–1921)

У српском народу остао је упамћен као краљ Ослободилац.

Залагао се за уставно уређење земље. Уводи европске политичке институције и вредности. У држави је учетворостручио број индустријских предузећа, привредно је оснажио и осамосталио.

У периоду његове владавине гради се неоренесансна палата Окружног начелства на размеђи две епохе, градски центар у стилу Сецесије, врхунски пројектанти из Београда граде у Крагујевцу.

ЗГРАДА „РАДНИЧКИ ДОМ“

Старинска угаона зграда Радничке корпоративе оријентисана је према Војној фабрици. Уз њу је 1905. саграђена зграда са европски компонованом фасадом. Испред велике сале у којој су одржавани скупови, али и приказивани филмови. Окренута је Малом парку на Милошевом венцу. Њени орнаменти напуштају класичне мотиве. Украсе стварају на начин париског Арт декоа и минхенског Југендстила.

МОСКВА

Просецање кратке Драшковићеве улице 1910. се отворио нов поглед ка Палати окружног начелства. На западној страни је саграђена зграда "Москва". У стилу бечке сецесије. По пројекту сензибилног архитекте школованог у Европи. По архитектонском рукопису указује на везу са зградом Милана Николића.

И овде је инвеститор био угледни трговац. Спој централне локације, еманципованог инвеститора и новог стила дао је трајно обележје центру Крагујевца.

ПРОСВЕТА

У негдашњој Душановој улици гвожђарски трговац Николић је 1911. подигао једну од најлепших зграда у Крагујевцу. У стилу сецесије.

По елементима компоновања фасаде веома сличну палати породице Вучо у Београду коју је пројектовао арх, Димитрије Т. Леко. Пошто је тих година Леко радио и у Крагујевцу, можда је и ово његово дело.

Лепа сецесијска зграда гвожђарског трговца Милана Николића своју ликовну енергију проширила на централни блок најужег језgra Крагујевца. Пример да успешна архитектура не припада појединцу већ служи граду.

ВОЈНОЗАНАТСКА ШКОЛА

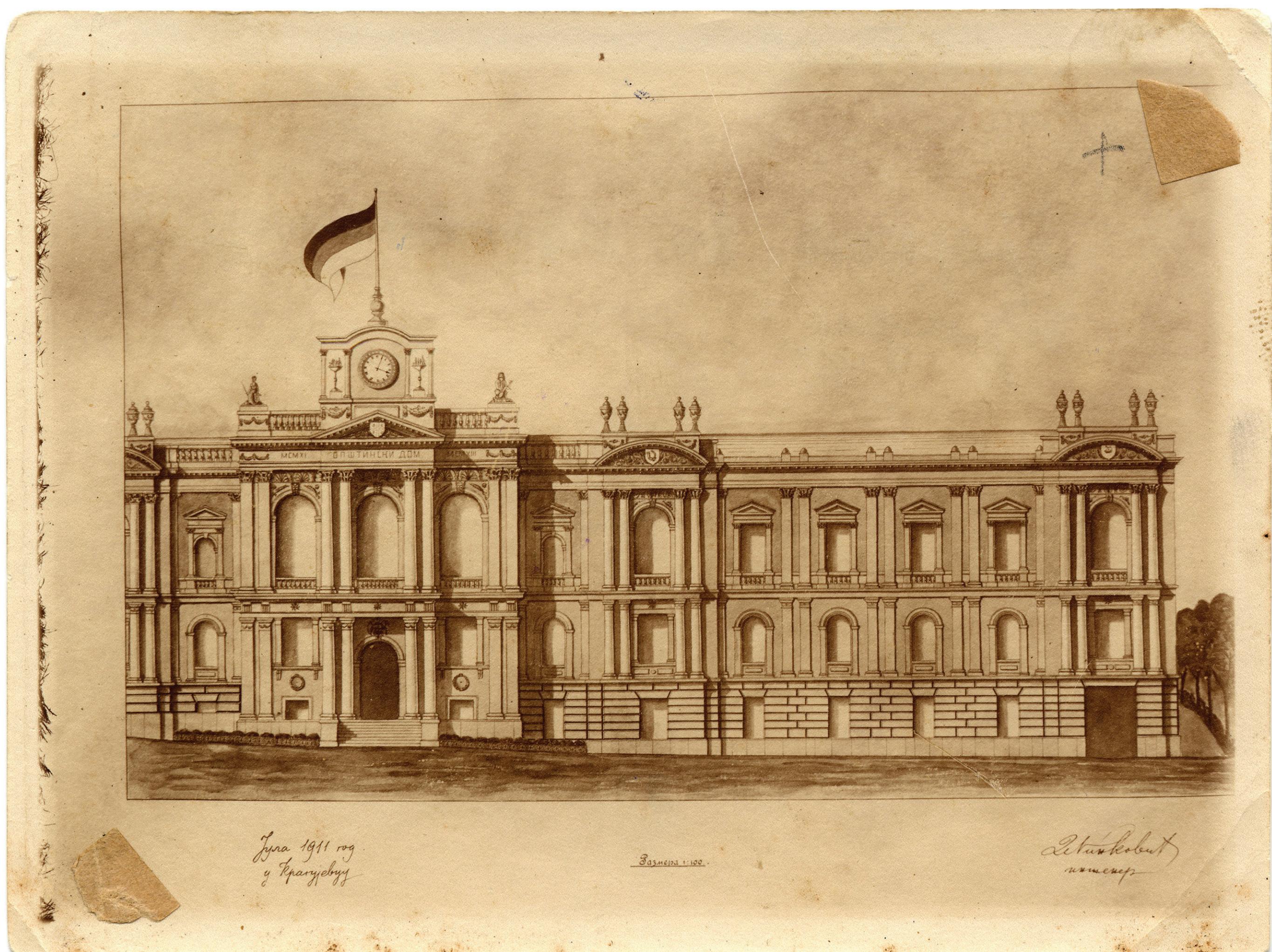
П рва српска индустрија је школовала своје производне мајсторе и техничаре. Одмах по ливењу првих топова . У старим неусловним просторијама.

Нову школску зграду Војнозанатска школа је добила тек после шест деценија. Подигнута је приземна сецесијска грађевина 1913.г. Надграђена двадесетих година спратом у истом стилу. Одгајала је високостручне кадрове. Преко њих ширila утицај Крагујевца широм Србије и Југославије.

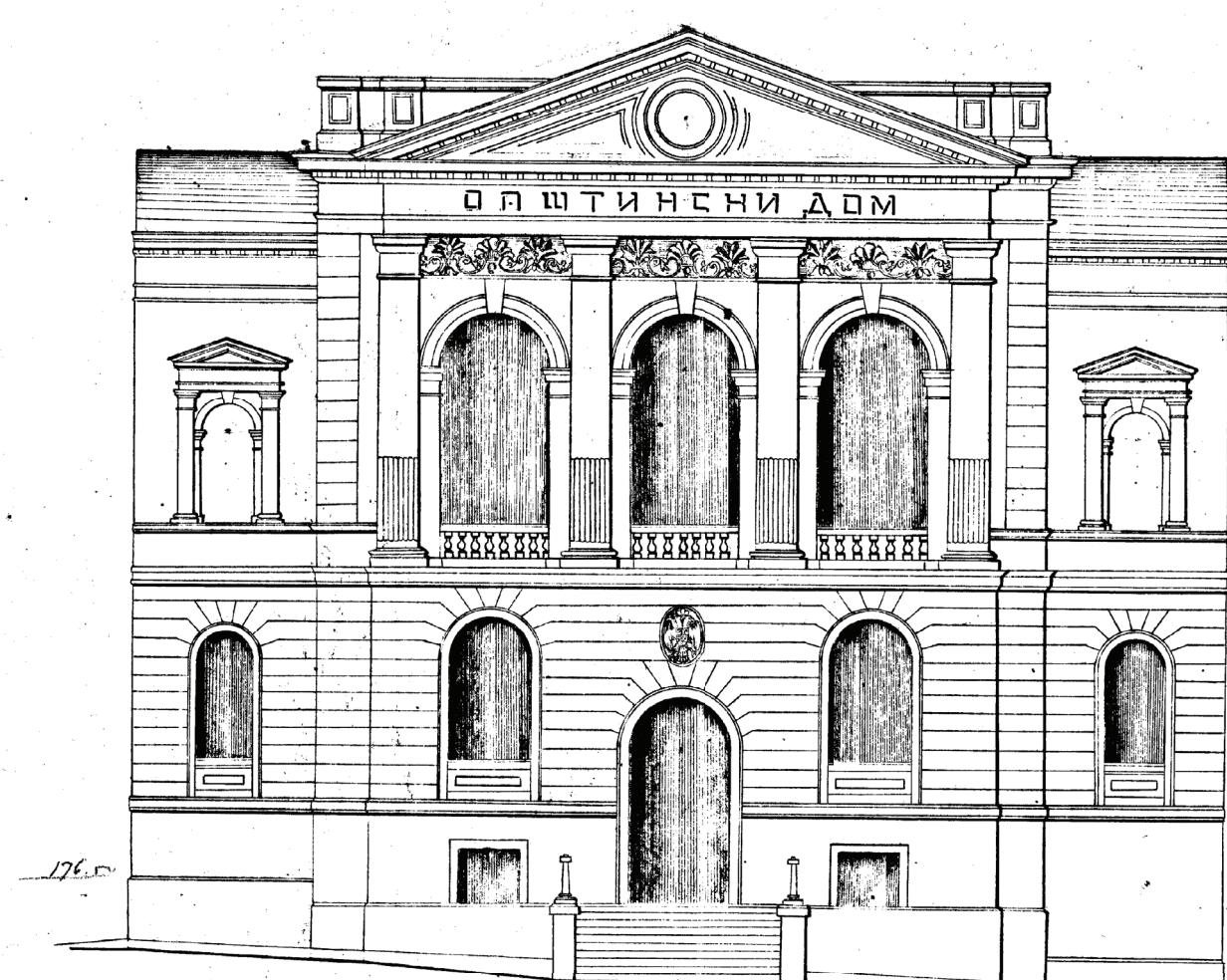
ЗГРАДА СА АТЛАСИМА

За отмену зграду на централној градској раскрсници стари Крагујевчани још кажу "Код Јаковљевића". По једном инвеститору који је 1913.г. украсио варош архитектуром сецесије. Зграда је препознатљива по два Атласа што носе конзоле балкона и нетипичној куполи која обликом луковице асоцира на руску архитектуру.

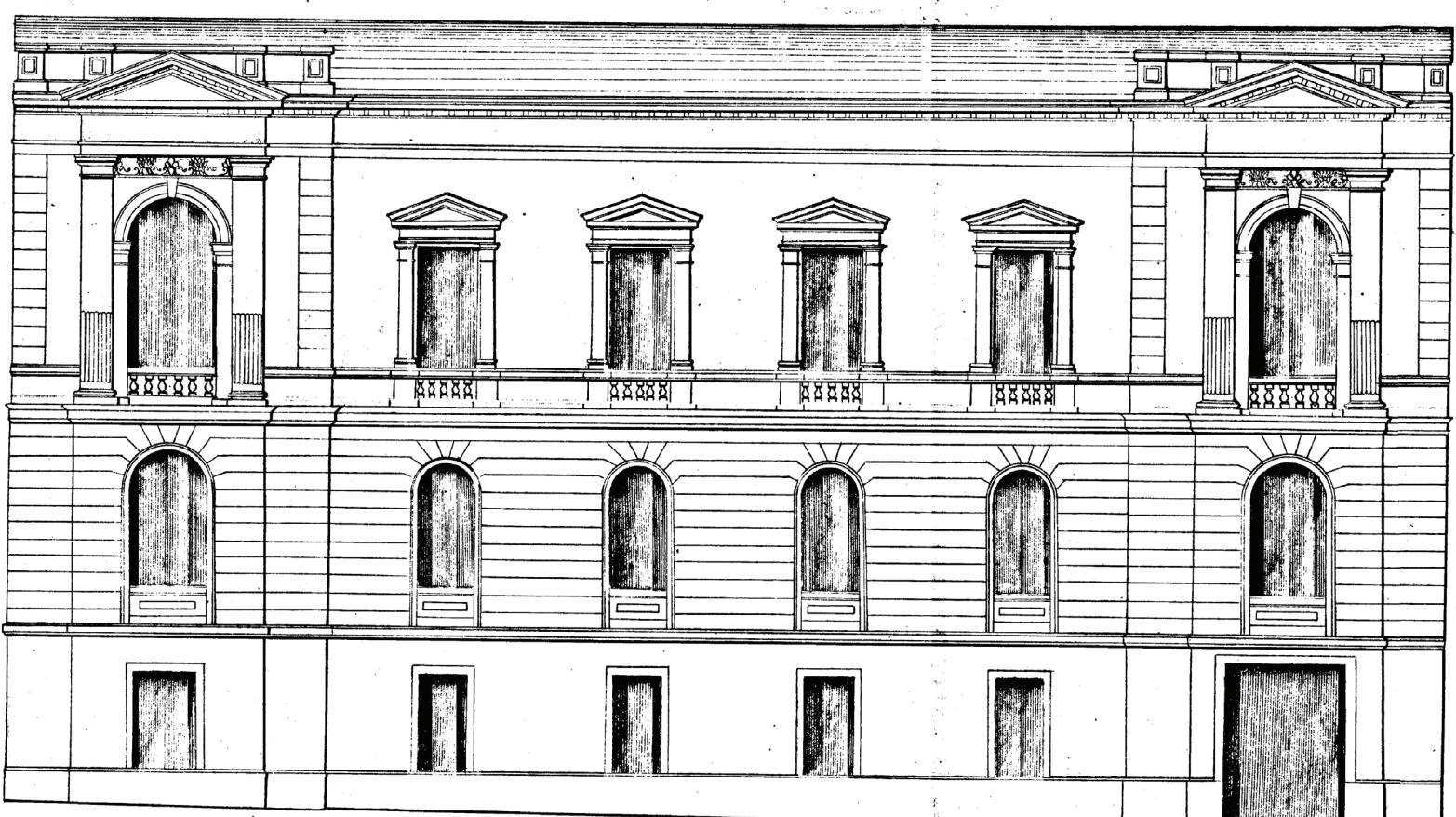

ПРОЈЕКТ ЗА ОПШТИНСКИ ДОМ У КРАГУЈЕВЦУ

ФАСАДА СРЕДЊЕГ ТРАНТА

ФАСАДА ИЗ ДУШАНОВЕ УЛИЦЕ.

Марта 1912.
Крагујевац

Пројект је погодоан од стране
Јула 1911. Мла. Инженер
Душан Нинковић
архитект.

Душан Нинковић
инжењер

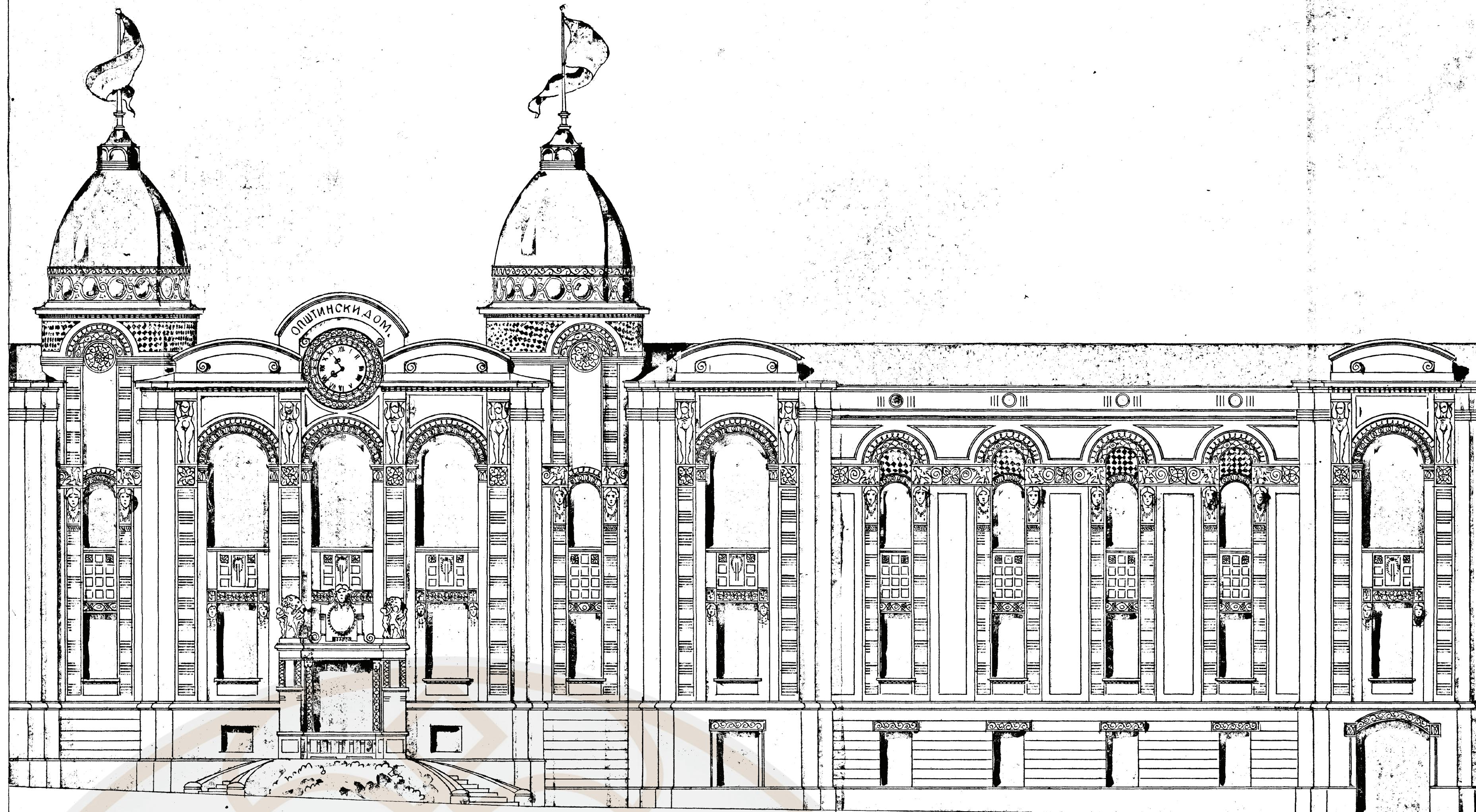
Пројект је сачуван 1968. год. Архив В. Ђорђевића,
Завод за културну политику, Крагујевац.

ПРОЈЕКТИ ИНЖЕЊЕРА Д. НИНКОВИЋА ЗА ОПШТИНСКИ ДОМ

По Програму "За унапређење Крагујевца" 1910. општински инжењер Душан Нинковић ради нов пројекат. Сложенi садржаји су смештени у зграду која је по архитектури била компилација Палате Окружног начелства. Неоренесанс.

Касније, 1912. године Нинковић ради другу варијанту фасаде. Уноси више класицистичких елемената. Општински дом тежи монументалности.

ОПШТИНСКИ ДОМ У КРАГУЈЕВЦУ.

Архитект Б. М. ТАНАЗЕВИЋ
Architect B. M. TANAZEVIĆ

ПРОЈЕКАТ Б. ТАНАЗЕВИЋА ЗА ОПШТИНСКИ ДОМ

Утражењу новог урбаног лика центра Крагујевца , поверена је израда једне варијанте архитекти Бранку Таназевићу. Београдски професор је Општински Дом замислио у српско византијском стилу .
Направио је изванредне изгледе Дома у маниру својих најбољих пројеката.
Тражи регионални сецесијски стил. Кореспондира са суседним торњем цркве Св.Духа.
Дошли су ратови. Тај најромантичнији крагујевачки пројекат није реализован.

ПАЛАТА ОКРУЖНОГ НАЧЕЛСТВА

Обележава величанствено прве године новог века. Палата неоренесансног стила- у мајсторској интерпретацији професора Николе Несторовића.

Означава почетак новог центра Крагујевца. Трећег, после Шанца и Милошевог венца.

Продор, започет зградом Суда усмерио је градски центар ка североистоку од главне улице.

Формира се већ преко сто година у смеру маркираном Палатом .

ШУМАДИЈА

Ради ослобођења вођена су почетком 19. века два српска устанка. У Београдском пашалуку, са Шумадијом као матицом. Централна позиција у Шумадији условила је да Крагујевац, после успела Другог српског устанка,

постане прва престоница српске државе која се стварала.

У најтежим околностима борбе за опстанак, па за аутономију, из Крагујевца је управљано националним пословима.

КНЕЖЕВИНА И ВОЈВОДИНА

У деветнаестом веку , српски народ јужно од Саве и Дунава почeo је да осамостаљује Кнежевину Србију. Срби у Јужној Угарској су имали Српску Војводину 1849-1860. Године (Између је била Војна Крајина)

Била су у два царства, потпуно различите цивилизације.
Градитељи Кнежевине су тежили да излажење из Отоманске империје обележе и европском архитектуром .

У почетку , тај доступни стил, био је војвођански барок.